

بەش / فەلسەفە

كۆلۈز/ ئاداب

زانكۇ/ صلاح الدين

بابەت / كەسايەتى فەلسەفى

پەرتۇوكى كۆرس —چوارمەم

ناوى مامۆستا / م.ى. رۆزگار سەعدي سابر

سالى خويىندن: ٢٠٢٣-٢٠٢٤

په رتوكى كورس

Course Book

کەسايەتى فەلسەفى						1- ناوى كورس
رۆژگار سەعدى صابر						2- ناوى مامۆستاي بەرپرس
فەلسەفە / ئاداب						3- بەش / كۆلىز
Rozhgar.Sabir@su.edu.com						4- پەيوەندى
6 يەكە، شەش سەعات حەفتانە						5- يەكە خويىدىن بە سەعات لە ھەفتە يەك.
بۇ نموونە تىۋرى: 6 يەكە، پراكتىك: تەنها بابەتتەكە تىورىيە.						6. ژمارەسى كاركىرىن
خشتەى وانەكانى ھەفتە						
12,30	11,30	10,30	9,30	8,30		
					شەممە	
سەرپەرشتىيا رى توېزىنەوە	سەرپەرشتىي توېزىنەوە	سەرپەرشتىي توېزىنەوە	سەرپەرشتىي توېزىنەوە	سەرپەرشتىي توېزىنەوە	يەك شەممە	
		سمىنارى بەش	سەرپەرشتىي توېزىنەوە		دۇوشەممە	
	سەرپەرشتىي توېزىنەوە	سيمىنارى كۆلىز	سەرپەرشتىي توېزىنەوە		سېشەممە	
فەلسەفە كەسايەتى	فەلسەفە كەسايەتى	فەلسەفە كەسايەتى	فەلسەفە كەسايەتى	كەسايەتى فەلسەفى	چوارشەممە	
		كەسايەتى فەلسەفى	كەسايەتى فەلسەفى		پىنجشەممە	

7. کۆدى كۆرس

8. پروفايەلى مامۆستا

ليره مامۆستاي وانه بىز پروفایەلىك دەنۇوسيت لە سەر ئىانى ئەكاديمى خۆى (تەنھا ئەكاديمى) يان ئاماژە بە Webpage, Blog, Moodle دەكت

ناو / رۆزگار سەعدي صابر

سال لە دايىك بۇون / ١٩٨٣/٨/١

بارى خىزانى / خىزاندار

زمارەي مۇبايل / ٧٥٠٨٢٨٩٠٩٠

ئىمیيل / Rozhgar.Sabir@su.edu.krd

مېژۇوى خويىندن :

بە دەستەتىنانى بروانامەي بکالوريوس لە سالى 2008-2009 لە بەشى فەلسەفەي
كومەلناسى / كۆلۈزى ئاداب / زانكۈى سەلاحەددىن .

بە دەستەتىنانى بروانامەي ماستەر لە سالى 2017 لە بەشى كومەلناسى / كۆلۈزى ئاداب /
زانكۈى سەلاحەددىن.

مېژۇوى كاركردن :

لە 2017 وە لە كۆلۈزى ئاداب / زانكۈى سەلاحەددىن.

بە شىدار بۇون لە خول : خولى زمانى ئىنگلizى ، خولى كۆمپيوتر، بە سەركەوتۇرىي تەواو
كردوھ.

9. وشه

سەرەكىيەكان

10. ناوه رۆكى گشتى كۆرس:

ليره مامۆستاي وانه بىز باس لە كۆرسەكە دەكتات بە شىيەكى گشتى كە پىويىستە ئەم خالانەي خوارەوە
بىگرتۇوه:

- گرنگى خويىندى كۆرسەكە (با بهتەكە)
- تىيگەيشتنى چەمكى سەرەكى كۆرسەكە
- بنەما و بىردىزى كۆرسەكە
- زانىنى تەواو بە لايەنە گرنگىيەكانى با بهتەكە
- زانىن و تىيگەيشتنى پىويىست بۇ دابىن كردىنى ھەلى كار

با بهتی که سایه‌تی فه‌لسه‌فی، یه‌کیکه له با بهته پر با یاهخه کانی بهشی فه‌لسه‌فه، که له بهشی فه‌لسه‌فه له کورسی یه‌که‌م له قوناغی چوار دخویندریت، چونکه زیاتر با یاهخ به لایه‌نی سه‌هه‌لدانی ئاراسته‌ی فه‌لسه‌فی کومه‌لایه‌تی و پوانگه‌ی فه‌یله‌سوغان دهکات له‌سهر که سایه‌تی، فه‌لسه‌فه‌ی که سایه‌تی هه‌ول ده‌دات ئاشنا به فه‌لسه‌فیه‌وه پووداوه‌کانی کومه‌لایه‌تی و سیاسیه‌کانی ئابووریه‌کانمان بکات له‌سهر دروستبوونی که سایه‌تی؛ دهیه‌وه به پوانینیکی تایبه‌تی و گشتی له که سایه‌تی بروانی، به‌شیوه‌یه ک بتوانی له‌ژیر هوکاریکی سه‌ره‌کی ژینگه‌ی کومه‌لایه‌تی و بُو ماوه (هوکاریکی هه‌مووه‌کی) راشه‌یه پووداوه‌کان بکات، له کوتاییشدا بگاته یاساگه‌لیک بُو چوئنیه‌تی هه‌ل سورانی ره‌وت و ئاراسته‌ی ره‌فتاره کومه‌لایه‌تی و سیاسی تاک.

11. ئامانچەكانى، كورس:

ئاشناکردنی قوتاپیان بە چەمکى كەسايەتى فەلسەفى و چىيەتى فەلسەفە، دواترىش مانا و پىناسەتى چەمكى كەسايەتى لە روانگەتى فەيلەسوفان و زاناييان، سرىينەوهى ئەو تىيگەيشتنە سەرتايىھى كە لە زەينى بەشىك لە فېرخوازاندا بۇونى ھەيە بەوهى مىژۇو، تەنبا بريتىيە لە كۆمەلە جەنگىكى خويىناوى ياخىانى كۆمەلەن سەرۋەتلىك و سەرگىرە كە تەنبا لەپىتناو خوياندا ڈياون، ياخىانى سىاسيييانە مەرۆڤ، لە بەرامبەر يىشدا ئاراستەتى مىژۇو شارستانى توخ بىكىتىتە وەو بايەخ بە لايەنى هزرىي مەرۆڤ بىرىت، واتە پەرسەندىنەن هزرىي مەرۆڤ بەدرىيەتى مىژۇو. پىشىكەشىركەن كۆمەلە تىيىكى فيكىرى- فەلسەفى زاناييان لە چوارچىوھى پەروردە و پىكەياندىن، بە مەبەستى ئەوهى دواتر قوتاپى بىتوانى هزرى شىكارى و پەخنەگرى لەكتى توپىزىنەوهى فەلسەفى كەسايەتىدا بەكاربەتى:

12. ئەركەكانى قوتاپى

لیره ماموستا به رپرسیاریتی قوتایی خویندکار روونده کاته و سه بارهت به کورس هکه بو نموونه ئاماچه بیوونی قوتاییان له وانه کاندا، له تاقیکردنە و کاندا، راپورت و ووتار نووسین... هتد.

پیویسته قوتاپی ئاماده بىت لە سەرچەم وانەكان بە شىۋىيەتى كى بە رەۋە وام.

پیوسته قوتابی به شدار بیت لة وانه کان به شیوه یه کی کرداره کی له ریگای دهربینی بیرو بوجونه کانی خوی.
پیوسته لة ستر قوتابی ئاماده بیت بؤ تا قیکردنە وەی رۆژانە تو تا قیکردنە وەی مانگانە بؤ دیاریکردنی ئاستى
و كۈركىدەنە وەی نمرەی كۈشىشى سالانە.

پیوسته لەسەر قوتابى لەم سالىدا راپورت و سمينار پىشكەش بکات، وەكو راهىنانيك بئۇ قۇناغى كۆتايى، چونكە لهۇيدا پىرۇزى دەرچۈون دەنوسىرىت .

13. ریگه‌ی وانه و وتنه‌وه

لېزه مامۇستا رېگەي وانه وتنەوە دەنۈوسيت، بۇ نمۇونە: داتاشۇ و پاوهەرپۆینت، سەر تەختەرەش، تەختەسی، سمارتبىورد يان مەلزەمە... هەت.

لیرەدا مامۆستا ھەموو رىگە و گشت ھۆ و پىناؤەکان دەگرىتە بەر بۇ ئەوەي بە جوانترین شىوھ باپەتكان بگات بە قوتابى لە رىگاى بەكارھىنانى داتاشۇ نەخشەو نوسىينى ناو و سالە پىوستەكان لە سەرتەختەي سېپى و دەربارە باپەتكە.

14. سىستەمى ھەلسەنگاندىن

لېرە مامۆستا جۆرى ھەلسەنگاندىن (تاقيىرىدەنەوەكان يان ئەزمۇونەكان) دەنۇوسيت بۇ نمۇونە تاقيىرىدەنەوەي مانگانە، كويىزەكان، بىركرىدەنەوەي رەخنەگرانە (پريزەنتەيشن)، راپورت نووسىين، ووتار نووسىين يان ئامادەنەبوونى قوتابىان لە پۆلدا...هتد. ئامانە چەند نمرەي لەسەردەبىت و مامۆستا چۈن نمرەكان دابەشىدەكت؟ لەم بابەتكەدا ھەلسەنگاندىن مامۆستا وەستاواھ لەسەر ئەم پۇھارانەي خوارەوە :

1_ تاقيىرىدەنەوەكانى مانگانە كويىزەكان (30) نمرەي بۇ تەرخانكراوە .

2_ نوسىينى راپورت و توپوشىنەوە (5) نمرەي بۇ تەرخانكراوە

3_ چالاکى و ئامادەبوونى كىدارەكى قوتابىش لەناو ھۆلى خويىندن (5) نمرەي بۇ تەرخانكراوە . بەو ھەلسەنگاندىنەش (40) نمرەي كوششى سالانە بۇ قوتابى دەردەچىت

15. دەرئەنجامەكانى فيرپۇون

پىركىرىدەنەوەي ئەم خانىيە زۆر گىرنگە، مامۆستا دەرئەنجامەكانى فيرپۇون دەنۇوسيت. بۇ نمۇونە: پۇونى ئامانجە سەرەكىيەكانى كۆرسەكە (بابەتكە) بۇ قوتابى گونجاندىنى ناوه رۇكى كۆرسەكە بە پىيوىسىتى دەرەوە و بازارى كار قوتابى چى نۇى فيردىھىت لە رىگەي پىدانى ئەم كۆرسەوە؟ بەو پىيەي بابەتكەي ئىمە تايىھەتە بە زانستە مەرقاڭايەتىەكان ئەۋەندە رەبىتى نىيە بە بازارى كارەوە ، بەلام لە هەمان كاتدا لەو كۆرسە قوتابى فيردىھى چۈن بەدواچۇن و توپوشىنەوە بگات ، ھەروەها ئاشنا دەبى بە فەلسەفەي كۆمەلايەتى، ئاشناكىرىنى قوتابىان بە چەمكى فەلسەفە و چىيەتى فەلسەفە، دواترىش مانا و پىناسەي چەمكى فەلسەفەي كۆمەلايەتى و رەھەندەكانى و سېرىنەوەي ئەو تىگەيىشتنە سەرەتايىيە كە لە زەينى بەشىك لە قوتابىان بۇونى ھەيە، پەرەسەندىنى ھزرى مروق بەدرىيىتى مىژۇو و ئەپىشەكەشىرىنى كۆمەلە تىزىكى فيكىرى- فەلسەفى لە چوارچىوھى كۆمەلايەتى، بە مەبەستى ئەوەي دواتر قوتابى بتوانى ھزرى شىكارى و رەخنەگرى لەكتى توپوشىنەوەي فەلسەفەي كۆمەلايەتى دا بەكاربەھىنى.

16. لىستى سەرچاواھ

- سەرچاواھ بىنەرتىيەكان
- سەرچاواھى سووبەخش
- گۇفار و رىقۇيو (ئىنتەرنېت)

1- بابەتكەكانى فەلسەفەي كۆمەلايەتى، نوزاد جمال

- 2- مرۆڤناس، ڦەشاد میران

- 3- فەلسەفەی ئەفلاتون، د. محمد کمال

- 4- گۆمهنناس کولتورو: زیرەک کەمال

- 5- فەلسەفە، پیش فەلسەفە تا مردنى نىچە، فۇئاد سديق

- 6- گەسایەتى و سروشتى مرۆڤ: يوسف حەممە صالح

- 7- چەند بابەتىكى نىنۇ گۆمهلایەتى: ڦەشاد میران

- 8- علم النفس الشخصية ، محمد شحائد

- 9- علم الشخصية ، لوراس برفيين

17. بابەتكان

ناوى مامۆستاي وانھېيىز

ناوى مامۆستا: رۆزگار سعدى صابر
وەك: ٦ كاتېمېرىز
٢٠٢٣/٩/٣

لىزە مامۆستاي وانھېيىز ناونيشانى ھەممۇ ئەم بابەتكانە دەننۇسىت كە بەنیازە بىلەتەوە لە تىرەمەكە. ھەر وەھا كورتەمەكە لە ئامانجى ھەر يەك لە بابەتكان و بەرۋار وکاتى وانھە دەننۇسىت. ھەر تىرمىك لە ١٦ ھەفتە كەمتر نەبىت.

پەزىز گەراموناوه رۆزگار بابەتكان / فەلسەفەي گەسایەتى
قۇناغى چوارمەم /

2022-9-26 يەكمەم رۆزى وانھە وتنەوە بۇو / دابەش كەننى ناونيشانى بابەتكان و لىيىتى سەرچاوهكان بە سەر قوتابىيان .

2022/12/12 تاقى كەننى وھى يەكمەم
2020/10/26 /وانھى ھەفتەي جواردەم / فەلسەفەي گەسایەتى

18. بابەتكى پراكتىك (ئەگەر ھەبىت)

لىزە مامۆستاي وانھېيىز ناونيشانى ھەممۇ ئەم بابەتكە پراكتىكى دەننۇسىت كە بەنیازە بىلەتەوە لە تىرەمەكە. ھەر وەھا كورتەمەكە لە ئامانجى ھەر يەك لە بابەتكان و بەرۋار وکاتى وانھە دەننۇسىت. وانھەكەن لە بەشەكەن ئىيەمە زارەكىن و وانھى پراكتىكى كەممە بەلام ھەندى جار ئەگەر پىويىست بىكەت و راستەخۆ سەردانى بەشىڭ لەوشۇيىنانە دەكىرىت كە پەيوەستن بە بابەتكە.

19. تاقیکردنوهه کان

- 1. دارشن: لم جۆرە تاقیکردنوهه پرسیارەکان زۇربەي بە وشەي وەك رۇون بىكمۇھ چۈن...؟ ھۆكار مکان چى بۇون...؟ بۆچى...؟ چۈن...؟ دەستبىدەكەت.**
لەگەل وەلامى نموونەبىان
نموونە دەبىت دەستبەر بىرىت

- باس لە چەمكى كەسايىتى فەلسەفەي وو كىنگى فەلسەفەي كەسايىتى چىيە؟
- فەلسەفە لە بوارى پراكتىزەكىن و لە بوارى خويىندى ئەكاديمى لەسەر دۇۋئاىت دابەش دەبىت؟
- روانگەي فەيلەسوڤان كەسايىتى فەلسەفەي بىزىمەر و بەكورتى باسى يەكىيان بىھ؟
- ئەمېتىۋدانە چىن كە فەلسەفەي كەسايىتى بەكارى دەھىن؟
- تىروانىنى فەيلەسوڤانى كلاسيك ھېبوقرات، سوقرات، ئەفلاتون، ئەرستوتاليس لەسەر كەسايىتى؟
- دىدىي فەيلەسوڤانى ھاوجەرخ تۆماس ھۆبز، جۇن لۇك، ژان ڇاک ٻۇسق لەسەر كەسايىتى؟
- روانگەي فەيلەسوڤانى نوى لەسەر كەسايىتى؟
- كارىگەرى كولتوور لەسەر دروستبۇونى كەسايىتى

2. راست و چەوت: لم جۆرە تاقیکردنوهه رىستېيەكى كورت دەربارە بابەتىك دەستبەر دەكىرىت و پاشان قوتابى بە راست يان چەوت دادەننەت. نموونە دەبىت دەستبەر بىرىت.

لە راستىدا پرسىارى راست و چەوت بۆ بوارى زانسته مەرۋىيەتىيە كان زۇر گۇنجار نىيە ، ھەر بۇيە زۇر گىنگى بە و جۆرە پرسىارانە نادەين .

3. بىزاردەي زۇر: لم جۆرە تاقیکردنوهه ژمارەيەك دەستمۇاژە دەستبەر دەكىرىت لە ژىر رىستېيەك و پاشان قوتابىيان دەستمۇاژەي راست ھەلدەبىزىرىت. نموونە دەبىت دەستبەر بىرىت.
پرسىارى ھەلبىزاردىن شىتىكى باشه بەلام بۆ كوردستان گۇنجار نىيە چونكە ئەستەمە بتوانرىت قوتابى كۆنترۇل بىرىت و لامە كان بە يەكتەر دەلىن.

21. پىداچۇونەوهى ھاولىن

ئەم كۆرسىووکە دەبىت لەلایەن ھاولەلىكى ئەكاديمىيە سەير بىرىت و ناوەرۆكى بابەتكانى كۆرسەكە پەسەند بکات و جەند و وشەيەك بنووسىت لەسەر شىاوى ناوەرۆكى كۆرسەكە و واژووئى لەسەر بکات.
ھاولىن نە كەسەيە كە زانيارى ھەبىت لەسەر كۆرسەكە و دەبىت پلەي زانستى لە مامۇستا كەمتر نەبىت.